

Elu kahes Narvataguses kolhoosis

Maavanem sms Jaaska ja maaosakonna juhataja sms Soo külastasid „Krasnaja Komarovkat“ ja „Krasnaja Niivat“

Laupäeval käis Viru maavanem sms Jaaska koos Viru maaosakonna juhataja sms Villem Sooga tutvumas kahe Narva-taguse kolhoosiga — „Krasnaja Komarovka“ ja „Krasnaja Niiva“. Kuigi mõlemad kolhoosid asuvad Narva linna juures, kuuluvad nad ikkagi Viru maavalitsuse alla ja maavalitsus tahab igati kaasa aidata nende edasisele arengule.

Maavanem sms Jaaska jutustas meie lehele mõningaid kokkuvõtlikke muljeid mõlemast kolhoosist.

„Krasnaja Komarovka“ („Punane Komarovka“) asub 7—8 km. kaugusel Narvast, kuna „Krasnaja Niiva“ („Punane Nurm“) asub õige lähedal Kreenholmi vabrikuga. „Krasnaja Komarovka“ on kolhoosi läänud kõik küla 32 talupidajat, kuna „Krasnaja Niivas“ otsustas üks talupidaja erimajapidamisse jääda ja asub sellel erandseisukohal ka praegu.

Kuna aga ühelegi kolhoosi astujale ei avaldatud mingit survet, vaid kõik tegid seda enda soovil, siis ei nõuta loomulikult ka selle ühe talupidaja ühinemist kolhoosiga.

Nagu sms Jaaskale ütlemises kolhoosi elanikkudega on selgunud, tunnevad kõik nad suurt huvi asja vastu ja on uutlaadi töökorraldusest vaimustatud.

„Krasnaja Komarovka“ on asunud juba uudismaa tegemisele. Kolhoosil on kokku maad umbes 400 ha, sellest kintud maad aga ainult umbes 150 ha. Ülejäänud maad on aga saarased metsa- ja rabamaad, mis õige hästi annavad võimalust uudismaa tegemiseks. Kolhoosi meespere ongi siis asunud juba kände juurima ja varsti loodetakse saada ka traktor kändideks.

Sellel kolhoosil on nähtavasti häid eeldusi kujuneda õige heaks põllumajanduslikuks kolhoosiks — sest maa on siin oma muilakoostiselt väga hea. Küla alt läheb läbi org ja see muudab kõlbmatute maade kuivendamise väga hõlpsaks.

„Krasnaja Niivas“ on kõne all olnud juba terve kolhoosi planeerimine ja võimalikult pea tahetakse hakata ühiskarjalauta ehitama. Praegu on kolhoosi loomad koondatud pa'judesse parematesse lautadesse ja nende eest hoolitseb kolhoosi naispere. Selles kolhoosis on suureks paremuseks see, et Narva linn nii lähedal asub. Juba varemgi on küla end aiasaadused Narvas turustanud, nüüd tahetakse aga sellele alale reegli enam rõhku panna ja nii on lootud, et „Krasnaja Niivast“ kujuneb kolhoos, kus tähtsamaks eriharuks on aiaõidamine.

Praegu tehaksegi juba valmis suuri aialavasid, et varakevadel võimalik oleks tööga alustada. Kolhoosil on juba ka oma traktor

ja selletoitu on saadud uudismaade harimisele asuda.

Punaarmeeclaste poolt on sellele kolhoosile kingitud siberi tõugu hobune koos säliga

ja kogu kolhoosi noorsugu on kingist ilmses vaimustuses.

Mis „Krasnaja Niivas“ eriti hea mulje jättis, oli põllutööriistade eest hoolitsemine. Nimelt leidsid sms Jaaska ja sms Soo, et kogu kolhoosi põllutööriistade tagavara oli suurema rehe alla kokku toodud, parandatud ning korrastatud, puhastatud ja talveks sisse õlitatud. Kolhooslased on seda teinud Nõuk. Liidu eeskujul — meie harilikudes taludes ei leia põllutööriistad kaugeltki nii head hoolitsemist.

Peale kolhooside külastamist võtsid sms Jaaska ja sms Soo osa ka koosolekust „Krasnaja Komarovka“ jaoks, millele oli kogunenud terve kolhoosi rahvas ja kus võeti vastu kolhoosi sisemise korra määrused. Põhikiril on juba varem vastu võetud.

Sisekorra määrused luges ette Narva maamõõtja Sokolov, andes ühtlasi koosolejatele nende kohta ka seletusi. Kõik küsimused arutati koos läbi.

Näiteks tundusid osale koosolejatele kolhoosi tööaja reeglid karmidena,

kui aga seletati, et reeglitesse on võetud ainult samad põhimõtted, nagu meie senise normaaltöö juures meie põllumajanduses maksvad on olnud — rohkem tunde päevas tuleb töötada heinaniidu, viljalõikuse ja teiste suuremate tööde hooaegadel ja vähem tunde suurte tööde vaheajal, siis jäid kõik koosolejad rahule.

Teise tähtsama punkti, mille ümber arutlused tekkisid, moodustas „logardite“ küsimus. Kolhooslased pärisid, kuidas jääb nendega, kes on lalsad töölised — kas arvestatakse hea töömehe ja „logardi“ tööpäeva ikka ühesugusena.

Sellele vastuseks selgitati aga, et sisekorra määrustes on ette nähtud, et tööpäev arvestatakse tööulga järele. On väljatöötatud vastavad normid; näiteks kui palju peab teostama kändi päeva jooksul. Kui tööline sellest normist täidab ainult poole, siis arvestatakse tööpäevgi talle ainult pooliku päevana. Kui ta normi aga täidab kahekordselt, siis arvestatakse tööpäev talle kahe päevana.

Loomulikult pole normid kõik sarnased, vaid erinevad.

Künd kivisel maal on raskem kui heal maal, sellepärast on jäetud brigadirile võimalus teatav protsent juurde või maha arvata, sellele vastavalt, kas kintav maa oli kergem või raskem keskmisest. Nii toimatakse ka kõikidel teistel tööaladel.

Koosolekul arutati kõik säärased küsimused põhjalikult läbi: kuidas on arvestatud liikmete poolt kaasa toodud elus- või eluta

inventar, kuidas toimub kolhoosi juhtimine jne. Kui arutlused lõppesid, olid kõik koosolejad rahul ja seletasid üksmeelselt, et säärase tingimuste juures peaks kõigil olema hea ja kerge töötada.

Kokkuvõttes tähendas sms Jaaska, et nende esimeste kolhooside alus näib olevat kindel ja kogu sealse töö õnnestumine oleneb nüüd juhtimisest.

Praegu on inimesed asjast äärmiselt huvitatud ja nähtavasti tunnevad vaimustustki. Kui aga peaks esinema nähteid, et tööpäevade, inventari arvestamise või tööde korralduse küsimustes tuleb arusaamatusi, siis rikub see kahtlemata esialgset indu ja vaimustust. Sellepärast peaks nüüd erilist tähelepanu pühendatama kolhooside juhtkonna kasvatamisele ja arendamisele. Maavalitsusel ongi kavatsus, kui selleks saadakse Põllutöö Rahvakomissari nõusolek — põhjalikult instrueerida kõikide kolhooside arvepidajaid. Sest peale „Krasnaja Komarovka“ ja „Krasnaja Niiva“ on asutatud kolhoos ka Raja vallas Radoveli külas ja asutamisel on juba lähemal ajal Venktilas.

Koos maavanemaga ja maaosakonna juhatajaga sõitis „Krasnaja Komarovka“ ja „Krasnaja Niiva“ kolhoosidesse ka filmioperaator, kes jäi kohale paariks päevaks. Pühapäeva ja esmaspäeva jooksul kavatseti kolhooside elu filmida.